

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Øieblikket Nr. 2

Citation: Kierkegaard, Søren: "Øieblikket Nr. 2", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 , s. 1. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-oi2-txt-shoot-id44d4a560-ba90-466e-bd7d-f9a37e9eae12.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Det Comfortable og - Bekymringen for en evig Salighed

Det er disse to Ting - næsten kunde man fristes til at sige, hvad Satan har de to Ting med hinanden at gjøre; dog er det disse to Ting, den officielle Christendom eller Staten ved Hjælp af den officielle Christendom har faaet slaaet sammen og med samme Sindsro, som naar man i et Selskab for at faae Alle med slaaer Fleres Skaal sammen i een Skaal.

Statens Tankegang synes at maatte være denne. Blandt det meget Forskjellige, som Mennesket i Cultur-Tilstanden har fornødent, og som Staten stræber paa en saa prisbillig og komfortabel Maade som muligt at tilsikre Borgerne, blandt dette meget Forskjellige, som offentlig Sikkerhed, Vand, Belysning, Veie, Brolægning o. s. v. o. s. v. er ogsaa: en evig Salighed hisset, en Fornødenhed, som Staten ligeledes bør tilfredsstille - hvor genereust! - og paa en saa prisbillig og komfortabel Maade som muligt. Naturligviis vil det koste Penge, thi uden Penge faaer man Intet i denne Verden, ikke engang et Certificat for at man bliver evig salig i den anden Verden, nei, uden Penge faaer man Intet i denne Verden. Men det som dog alligevel gjør Staten til det store Gode for de Enkelte, er, at man hos den faaer det prisbilligere end naar de Enkelte privat skulle arrangere Noget, derhos mere betrygget og endeligen saa komfortabelt som kun det Storartede kan præstere det.

Der foranstaltes da, for at anbringe Christendommen, først en fuldstændig Folke-Tælling, derpaa skrives hele Landet i Skat - aldeles ligesom det skete da Christendommen kom ind i Verden - og saa ansættes 1000 kongelige Embedsmænd. »I, mine kjære Undersaatter, I skulle« dette maa vel være Statens Tanke »I skulle ogsaa i Henseende til det store og uskatteerlige Gode en evig Salighed, have Alt saa beqvemt, saa komfortabelt, og saa prisbilligt som muligt, ikke kan man have det beqvemmere med Vandtryk i Etagerne istedetfor den gammeldags sure Møje med at slæbe det op ad Trapperne, end I skulle have det i Henseende til (hvad man i Uvidenhedens ucultiverede Tider rendte til Verdens Ende efter og paa sine Knæe) en evig Salighed hisset, den skal, blot I fløiter, være til Eders Tjeneste, ja førend I fløiter, I skulle hverken behøve at gaae op ad Trapper eller ned ad Trapper, ih bevares, den bringes til Eder - ligesom Øl nutildags - af de dertil kongelig autoriserede Udskjenkere, som nok ville vise sig driftige og være om sig, da det er deres Næringsvei, medens dog Prisen er saa billig, at denne Priisbillighed aldeles blotter Katholicismens Ubluhed.

Langt fra mig være at tale nedsættende om det Comfortable! Lad det kun blive anvendt overalt hvor det lader sig anvende, i Forhold til Alt, der saaledes er et Noget, at dette Noget er ligegyldigt ved Maaden hvorpaa det haves, saa man kan have det baade paa den ene Maade og paa den anden Maade; thi naar dette er Tilfældet, er unegteligt den beqvemme og komfortable Maade at foretrække. F. Ex. Vand; Vand er et Noget, der kan faaes paa den besværlige Maade at hente det op fra Posten, men som ogsaa kan faaes paa den beqvemme Maade ved et Høitryk; naturligt, jeg foretrækker den beqvemme Maade.

Men det Evige er ikke et saadant Noget, ligegyldigt ved, paa hvilken Maade det faaes, nei, det Evige er egentligen ikke et Noget, men er: Maaden paa hvilken det faaes. Det Evige faaes kun paa een Maade - og just deri er det Evige forskjelligt fra alt Andet, at det kun kan faaes paa een eneste Maade; det der kun kan faaes paa een Maade er det Evige - det faaes kun paa een Maade, paa Evighedens besværlige Maade, som Christus betegner med de Ord: den Vei er snever og den Port er trang, som fører til Livet, og kun faae ere De, som finde den.

Det var et slemt Notabene; det Comfortable - just det, som vor Tid excellerer i - lader sig slet ikke anbringe i Forhold til: en evig Salighed. Naar det Fordrede f. Ex. er at gaae, saa nytter det jo slet Intet at gjøre de meest forbausende Opfindelser i Retning af at tilveiebringe de mageligste Kjøretøier og ved disse at ville befordre Dem, hvem Opgaven - at gaae er sat. Og naar det Evige er: Maaden, paa hvilken det faaes, saa hjælper det ikke beundringsværdigt at ville forandre Maaden i Retning af Comfort; thi det Evige faaes kun paa den vanskelige Maade, faaes ikke, ligegyldigt, baade paa en let og paa en vanskelig Maade, men er Maaden, paa hvilken det faaes, og denne Maade er den vanskelige.

Hav Tak I Cancellister, Cancelli-, Justits-, Etats-, Conferents- og Geheime-Raader, hav Tak for det uhyre Skriverie I har havt med paa en prisbillig og komfortabel Maade at arrangere for hans Majestæts samtlige Undersaatter, hver især, en evig Salighed; hav Tak I 1000 geistlige Cancelliraader, sandt I have ikke gjort det for Intet, I have jo havt Eders Procenter, men dog er det ikke mere end billigt, at I tillige høitideligen takkes: hav da Tak alle I Samtlige - dersom det nu blot er vist, at de blive salige, og dersom det ikke meget mere er saa, at en Attest fra »Staten« er den uheldigste Anbefaling hisset, hvor Dommen er, om Du har tilhørt det Rige, som for ingen Priis vil være et Rige af denne Verden.